

- ▶ **Usaklig oppsagt:** Bussjåfør fikk tilbake jobben. **Side 6**
- ▶ **Pisk eller gulrot:** Å bekjempe fattigdom er et spørsmål om politisk vilje, ikke om å holde stønadssatsene nede. **Side 6**

Kvalitetskommunene – over og ut?

KVALITET PÅ SFO. ILLUSTRASJON: JAN LILLEHAMRE

Kvalitetskommuneprogrammet er en knakende suksess, men kan være over den 31. desember. – Gi de ansatte mulighet til å ta ansvar og skape kvalitet i tjenestene, sier Jan Davidsen. Fagforbundet krever at programmet får fortsette.

Side 2

Kursgiganten

Fagforbundet har åtte tusen tillitsvalgte på skolebenken årlig. I tillegg har forbundet en svært bred vifte med opplæringstilbud, fagseminarer og kurs. Den gunstige stipendordningen gjør etterutdanning og kvalifisering mulig for mange.

Side 4

ILL. FOTO: FAGFORBUNDET ORKDAL

Trekk i feriepenger som straff

Arbeidsgivere bruker trekk eller tilbakeholdelse av feriepenger som sanksjon, forteller Frisørenes Fagforening. Med Fagforbundets hjelp har flere frisører nå fått feriepengene sine.

Side 3

ILL. FOTO: HEIDI STEEN, FAGFORBUNDET

Nektes rettigheter

Ansatte betaler en høy pris for kommersielle selskapers drift av asylmottak. – Useriøse driftsselskaper bryter arbeidsmiljøloven og nekter oss drøftinger om saken, påpeker Vidar Veseth, Fagforbundet Norsk Forening for Asylmottaksarbeidere.

Side 2

FOTO: MARIA WATTNE

Politisk strid om kvalitetskommuner

– Jeg regner det som en selvfølge at regjeringa følger opp kvalitetskommunesatsingen dersom den får ny tillit, tordnet Jan Davidsen på Kvalitetskommunekonferansen. Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa gikk langt i å love en videreføring.

Jan Davidsens utfordring kom under en paneldebatt tidlig i konferansen. Kommunalminister Magnhild Meltveit Kleppa tok utfordringen.

– Dette er et viktig arbeid. Regjeringen har ikke avklart framtida for Kvalitetskommuneprogrammet ennå, men det skal vi gjøre. Senterpartiet mener vi må videreføre dette, og det skal jeg arbeide for, sa hun og lovt samtidig en rask avklaring.

Høyre vil nedlegge

Dermed er det full politisk strid om Kvalitetskommuneprogrammet. Høyres kommunalpolitiske talsmann Bent Høie var klar på at programmet ikke vil fortsette under borgerlig styre, da han ble intervjuet av Kommunal Rapport:

– Vi har vært kritiske hele veien, og jeg ser ikke noen grunn til å videreføre prosjektet slik det er nå. Det er behov for omstilling i offentlig sektor med et bedre tilbud til brukerne, men jeg har ikke noen tro på å la fagforeningene sitte med vetoret i denne typen endringsarbeid, sa han til avisen.

Dermed er det strid også innad i Høyre, for mens stortingspolitikkerne er kritiske, er høyreordførere fornøyde med programmet og nekter å vrake det, skriver Fagbladet.

Knallsuksess

Kvalitetskommunekonferansen samlet om lag 800 deltakere til en todagers konferanse i Oslo i slutten av august. Ved forrige valg presset Fagforbundet på for å få kvaliteten i kommunene inn i Soria Moria-erklæringen. Kort tid etter valget startet forhandlinger om hvordan det konkrete kvalitetsarbeidet skulle drives framover. Resultatet var Kvalitetskommuneprogrammet. Programmet var planlagt å gå over tre år, fra 2007 og ut 2009, men nå vokser altså kravet om videreføring. I alt 138 kommuner deltar i Kvalitetskommuneprogrammet.

Unikt

Det unike med dette programmet er at det i så stor grad legger vekt på de ansatte. I motsetning til svært mange omstillings- og foyingsprogram, er de ansatte kjernen i denne satsingen.

– Hvis vi legger til rette for at de som står i førstelinja kan bruke sine ressurser til å skape kvalitet og ta ansvar, ja så gjør de det, sa Jan Davidsen under debatten. Konferansen fikk presentert 42 av suksesshistoriene fra kommuner over hele landet. Vi fikk for eksempel møte pårørende, ansatte og administrasjon i Austevoll kommune utenfor Bergen. En film viste hvordan de ansatte gikk fram

FOTO: ELLISIV SOLSKINNSBAK SELINIS

Kvalitetsbevisste: Jan Davidsen og kommunalministeren var enige om viktigheten av kvalitetsarbeidet i kommunene. Kleppa lovt rask avklaring av om programmet skal fortsette.

for å gi verdig og best mulig tilbud til de som flyttet inn på sjukehjemmet og ikke minst til deres pårørende.

– Dette er hverdagen for våre medlemmer. Historiene vi hører her handler om å ta ansvar. Det handler også om ressurser, slik at de ansatte har tid til å gjøre det lille ekstra som betyr så mye, sa Jan Davidsen i sitt innlegg. Han fortsatte:

– Selv om vår rød-grønne regjering har tilført kommunene betydelige ressurser i fireårsperioden vi har bak oss, står utfordringene i kø. Behovene vil øke.

GEIRMUND JOR | geirmund.jor@fagforbundet.no

Nektes drøftingsrett

FOTO: MARIA WATTNE

Kritisk: Vidar Veseth, leder av Fagforbundet Norsk Forening for Asylmottaksarbeidere, ser hvem som betaler prisen for anbudsprosessene.

Kommersiell drift av asylmottak går på de ansattes helse løs og flere operatører bryter arbeidsmiljøloven jevnlig. Likevel får ikke Norsk Forening for Asylmottaksarbeidere slippe til som drøftingspart.

En NRK-dokumentar 1. september viste forholdene på Senja, der et konkursrikt firma driver asylmottak. Stortinget har bestemt at drift av mottak skal være jevnt fordelt mellom kommuner, ideelle organisasjoner og kommersielle driftsoperatører. Likevel har de kommersielle aktørene fått bli helt dominerende, og de siste åra har kommunale mottak blitt utkonkurrert av de kommersielle aktørene.

– Dette er i seg selv alvorlig, understreker Vidar Veseth, leder av Fagforbundet Norsk Forening for Asylmottaksarbeidere.

– Multinasjonale og andre kommersielle selskaper er tungt inne i drift av mottak og melker staten for store summer. Men det er også mange mindre driftsoperatører som driver mottak i strid med norsk lov, med arbeidsforhold som både er ulovlige og helsefarlige for de ansatte, sier han.

Fagforeninga han leder kan doku-

mentere at kommersielle aktører driver asylmottak uten å ha opprettet tariffavtale.

– For flere av dem som har tariffavtale, er dette rent fasadespill overfor oppdragsgiver, UDI. De fleste driftsoperatørene vi kjenner til, følger ikke avtalene i praksis, sier Vidar Veseth.

Bryter loven

Foreninga har eksempler på at både store og små driftsoperatører ikke overholder drøftingsplikten nedfelt i Hovedavtalen.

– Noen svarer ikke på våre henvendelser om brudd på Arbeidsmiljøloven og Hovedavtalen, og gjør det umulig for oss å få synliggjort uenighet om tolkning av lover og avtaler. På denne måten blir fagforeninga et gissel for bedriften, og vi får ikke prøvd sakene for høyere instanser.

I mellomtida fortsetter driftsoperatøren sin praksis.

– De bryter arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser og følger heller ikke reglene i ansettelses- og oppsigelsessaker. Det bekymrer oss som fagforening at avstanden mellom offentlige ansatte og flertallet av de som er ansatt i de kommersielle selskapene øker. Lønns- og arbeidsvilkåra for de ansatte i selskapene er svekket over mange år, og ligger i dag langt under det som man forventer for produsenter av offentlige tjenester i Norge. Samtidig øker selskapene sine markedsandeler på området, påpeker Vidar Veseth.

Sårbare ansatte betaler

– I 2009 vil de kommersielle selskapene ta ut mellom 80 og 100 millioner kroner i overskudd på mottaksdrift. De ansatte må betale prisen for at staten kanskje sparer inn ved å overlate stadig større deler av feltet til de kommersielle selskapene, sier han. Foreningslederen frykter konsekvensene på sikt. Asylmottak er ofte arbeidsplasser med mange utenlandske arbeidere som selv har vært beboere på mottak.

– Det er lettere for arbeidsgivere å benytte seg av ansatte som mangler innsikt i norsk arbeidsliv. Mange tør ikke å klage. De har problemer med å få seg jobb andre steder, og trenger inntekt for å kunne få familiene sine, som de kan ha vært atskilt fra i mange år, til landet. Mange er også redde for å miste jobben sin dersom de klager og krever sin rett. Forholdene minner om sosial dumping, sier Vidar Veseth.

Anbudsprosessen for asylmottak ble tatt opp på LO-kongressen i mai. Foreningens forslag førte til et LO-vedtak mot anbudsutsetting av asylmottaksdrift. Nå vil Vidar Veseth ha politikerne på banen.

MARIA WATTNE | maria.wattne@fagforbundet.no

Feriepenger som straff

«På vegne av vårt medlem ber vi om at opparbeidede feriepenger utbetales i henhold Slik begynner brevet Frisørenes Fagforening skriver til arbeidsgivere som straffer sine tidligere ansatte ved å holde tilbake feriepenger.

– Frisørbransjen er mangfoldig og noen arbeidsgivere tror de kan komme unna med det meste. Det er derfor det er så viktig å være fagorganisert, sier Janne Ottersen Fraas i Frisørenes Fagforening i Oslo.

Står ikke sterkt alene

Når arbeidsgiver velger å holde tilbake feriepenger rammer det medlemmene hardt.

– Årsakene til at Ferieloven brytes er sammensatte, men som regel ordner arbeidsgiver opp etter henvendelse fra oss, forteller Ottersen Fraas.

– Det er ikke alltid vi kommer i dialog med arbeidsgiver, sier hun, - men dersom brev fra oss utløser feriepenger inn på frisørens konto, er vi fornøyd.

Det skjedde for Eli Johnsen fra Bjørkelangen, som etter to rekommenderte brev endelig fikk sine penger. Eli hadde tatt opp mange kritikkverdige forhold på sin tidligere jobb, blant anna det lave lønnsnivået, og mener eier rett og slett ble så sinna at uteblivelse av feriepenger var «takk for sist».

Hun er nå i ny fast jobb, og er glad hun hadde ei fagforening som tok saken.

– Det var løsinga for meg, siden min gamle arbeidsgiver nekter å snakke med meg, forteller hun.

Førlik

Ikke alle responderer på brev fra fagforeninga.

– Klarer ikke vi å få til en løsning, oversender vi saken til et av kompetansesentrene, sier Ottersen Fraas. Kompetansenteret tar da ut tvistesak, som går til forliksrådet.

Det skjedde i en sak fra Oslo. Et medlem fikk beskjed fra sin tidligere arbeidsgiver:

FOTO: FAGFORBUNDET FRISØRENE FAGFORENING

Må purre: – Som regel får medlemmene feriepengene de har krav på når vi sender brev, sier fagforeningsleder Janne Ottersen Fraas.

Siden dere har meldt dere inn i Fagforbundet, er det dere som må betale regninga jeg får fra LO/NHO hver tredje måned. Arbeidsgiverkontingenten ville han betale ved å trekke i frisørenes feriepenger.

– Dette var ingen tom trussel, for da feriepengene endelig kom, manglet en del.

– I forliksrådet vant Fagforbundet naturligvis, og pengene er det nå opp til namsmannen å få ut, sier Janne Ottersen Fraas.

RANDI TEVIK | randi.tevik@fagforbundet.no

I Ferieloven § 11.3 mht til utbetaling av feriepenger ved arbeidsopphør står det: «Opphører arbeidsforholdet, skal alle opptjente feriepenger utbetales siste vanlige lønnsdag før fratreden. Den del av feriepengene som ikke lar seg beregne innen dette tidspunkt, kan utbetales i forbindelse med det avsluttende lønnsoppgjør».

Galt om litauiske sykepleiere i Orange

I en bredt anlagt artikkel om lønns- og arbeidsforhold i bemanningsbransjen publiserte Oss tillitsvalgte opplysninger om lønnsforholdene for litauiske helsearbeidere, som arbeider for Orange Helse i Bergen. Opplysningene var ikke riktige.

I artikkelen framkommer det at litauiske helsearbeidere ansatt i Orange ender opp med svært dårlig lønn. Orange helse har dokumentert at de litauiske helsearbeiderne har lønn på nivå med norske sykepleiere eller i overkant av disse, samt at de også har flere tilleggsgoder som ikke offentlig ansatte sykepleiere har.

De litauiske arbeidstakerne er ansatt i Orange som utbetaler lønn i litauiske lita og etter en nettolønnsføring som følger regelverket i Litauen. Oss tillitsvalgte hevdet at man regnet fram en norsk nettolønn og trakk fra en rekke utgifter etter det, slik at det som faktisk ble utbetalt var en svært lav lønn, noe som ikke var rett. Beregningene var gjort av Fagforbundet.

Norsk lønnsnivå

En norsk sykepleier har begynnerlønn på 281500 kroner. Det tilsvarer 144 kroner timen. Hun/han sitter igjen med cirka 170000 etter skatt, noe som tilsvarer en netto time-lønn på knapt 90 kroner. Dette er en forenkling, siden mange faktorer påvirker skatten, så som skattekasse, fradrag osv, noe som ikke er tatt hensyn til her.

Vil ha tariffavtale

– Orange har ryddige avtaler og forhold til sine ansatte. Vi bestreber oss på å legge til rette for både tillitsvalgte og «husklubber», men vi kan ikke inngå en tariffavtale på det nåværende tidspunkt med for eksempel Fagforbundet, selv om vi ønsker det. I industrien har vi tariffavtale med Fellesforbundet, noe vi er meget fornøyde med. Grunnen til at vi ikke har det innen helse er at bemanningsbransjen er en såkalt tariffomt område, hvor LO og NHO prøver å enes slik at vi som opererer i dette området kan bruke tariffavtaler som NHO har med for eksempel Fagforbundet. Vi var senest i kontakt med NHO og Fagforbundet om dette for noen uker siden.

– Vi ønsker dette, men må avvente til LO og NHO har blitt enige. Dette er et problem for bemanningsbransjen, sier direktør Nils Paulsen i en kommentar til Oss tillitsvalgte.

Paulsen legger til at han synes det er synd at en del useriøse aktører skal få svarte en hel bransje.

Oss tillitsvalgte har skrevet om lønns- og arbeidsforhold for utenlandske arbeidstakere i en rekke artikler. Vi kommer ikke til å slutte å skrive om import av utenlandske helsearbeidere og hvordan de har det i Norge. Det er viktig for fagbevegelsen, den seriøse delen av bemanningsbransjen og samfunnet for øvrig å arbeide for at arbeidstakere som jobber i Norge har gode lønns- og arbeidsforhold.

Redaksjonen i Oss tillitsvalgte brakte gale opplysninger om lønns- og arbeidsforhold i Orange Helse AS. Informasjon og fakta som kommer i bladet, både på nett og på trykk, skal være etterrettelige og korrekte. I dette tilfellet var de ikke det. Det skal ikke skje, og det beklager vi. Vi har også beklaget skriftlig overfor selskapet.

I oktober skal seksjonene ha sine landskonferanser. Oss tillitsvalgte spurte én fra hvert seksjonsstyre om forventninger til konferansen og utfordringene videre.

Per Jarle Valvatne, Seksjon samferdsel og teknisk

– Eg gler meg til dei gode debattane, sier Per Jarle på klingende Stordamål. Det er mange innkomne forslag og seksjonsarbeidet har modna mye de fire åra som har gått. Utfordringa framover er ikke flere heltidstillitsvalgte, men å frigjøre folk i vanlige arbeidsforhold for å jobbe organisasjonsmessig, mener Per Jarle.

May-Britt Sundal, Seksjon kirke, kultur og oppvekst

– Det blir fint å møte alle de dyktige folka fra hele landet, sier May-Britt. Evalueringa av organisasjonen viser at mange føler seg hjemme i Fagforbundet gjennom seksjonstilrigheta. – Det er viktig å fortsette i samme spor og bli enda flinkere til å bruke særpreget for hver yrkesgruppe til å lære om helheten i Fagforbundet, sier May-Britt.

Helge Sporsheim, Seksjon helse og sosial

– Det er alltid hyggelig å møte engasjerte konferansedeltagere med sterke meninger, sier Helge, og legger til at valg alltid er spennende. Utfordringa framover blir å videreutvikle yrkesorganiseringa og synliggjøringa av enkeltyrker. – Seksjonen forsterker forbundets innsats på arbeidsplassene både yrkesfaglig og politisk, sier Helge.

Venke Anny Nes, Seksjon kontor og administrasjon

– Debattheftet som fylkeskretsen har hatt vil gi mange gode diskusjoner, tror Venke Anny. Hun håper seksjonens rolle i å påvirke utdanningspolitikken blir tydelig. SKAS medlemmer med lang yrkeserfaring og stor realkompetanse ønsker seg videreutvikling og videreutdanning innen faget sitt.

TEKST: GEIRMUND JOR

COLLAGE AV KURSBIKTER: KJELL OULFSEN

Fagforbundet – Opplæring i stor skala

Nesten hver dag sitter medlemmer og tillitsvalgte på skolebenken – på kurs i regi av Fagforbundet. Bli med på rundtur i en av Norges store opplæringsvirksomheter.

Alle Fagforbundets tillitsvalgte får tilbud om skoling. Forbundet har om lag 17 000 tillitsvalgte, og selv om utskiftningen på årsmøtene i fagforeningene varierer, betyr det omtrent 8 000 på skolebenken hvert eneste år. I tillegg kommer spesialkurs, yrkesretta opplæring og ulike kurs hos en av forbundets mange samarbeidspartnere.

Tillitsvalgtskolering

Fagforbundets tillitsvalgtskolering er delt i tre faser. Fase 1 er et grunnkurs på 16 timer. Det blir vanligvis avviklet på en kort samling på to til tre dager og blir som regel holdt av fagforeninga, eller flere fagforeninger i fellesskap.

På Fase 1-kurset går vi gjennom egen organisasjon, vi lærer om partene i arbeidslivet, tillitsvalgtes oppgaver, og de verkøyene vi rår over som tillitsvalgte, forklarer Berit Eskerud i forbundets organisasjonsavdeling.

Alle tillitsvalgte skal få tilbud om dette kurset. Er du tillitsvalgt uten å ha fått et slik tilbud, må du kontakte en opplæringsansvarlig i fagforeninga di, oppfordrer hun.

Fase 2-kurset er et lengre og mer omfattende tilbud til de tillitsvalgte.

Dette kurset er ikke obligatorisk. Kurset er på 100 timer fordelt over flere samlinger. På kurset lærer en mer om egen organisasjon, arbeidsmiljø, forholdet mellom partene, forhandlinger og forhandlingsteknikk, for å nevne noe. Dessuten er det en egen del der deltakerne fordyper seg i lov og avtaleverk.

– Det er ingen tvil om at dette er et nyttig kurs. Man blir tryggere i rollen som tillitsvalgt og vet bedre hva man skal gjøre når det dukker opp vanskelige situasjoner. Dessuten får man mange nyttige nye kontakter blant andre tillitsvalgte i Fagforbundet, mener Eskerud.

Gratis

Fagforbundets tillitsvalgtopplæring er gratis. Enten får den tillitsvalgte fri med lønn, eller så dekker Fagforbundet tapt arbeidsfortjeneste. Reise, opphold og kursmateriell er også gratis.

Fagforbundets toppskolering for tillitsvalgte kalles Fase 3. Dette er sentrale kurs beregnet på tillitsvalgte som har noe fartstid i forbundet. På dette kurset må deltakerne være borte fra jobben i to uker. Deltakerne lærer om kvalitetsarbeid, strategisk planlegging, prosjektarbeid og politikk.

Det er også mulig med påbygg på en formell utdanning som gir studiepoeng.

Positivt overrasket

En av dem som nylig har deltatt på Fase 3-kurset er Anka Zalachas, tillitsvalgt i Fagforbundet Bjerke i Oslo.

– Dette var overraskende bra, sier Anka, som fullførte Fase 3-opplæringen i vår.

Hun har ingen problemer med å anbefale kurset til andre tillitsvalgte.

– Kurset er delt i tre. Vi er sammen på hotell i en uke, så har vi en prosjektoppgave som vi løser hver for oss før vi avsluter med enda en ukelang samling. Det er denne delen som er kompetansgjevende, forteller hun.

Selv om Fase 3 er toppen av den interne tillitsvalgtopplæringen i Fagforbundet, er det mange muligheter for den som vil utdanne seg videre. LO-skolen er et eget kursopplegg for dem som virkelig satser på en karriere som tillitsvalgt på heltid.

Temakurs

I tillegg til den vanlige tillitsvalgtopplæringen tilbyr Fagforbundet en rekke spesialkurs. På disse kursene kan tillitsvalgte med spesielle oppgaver fordype seg i

ett bestemt tema. Her kan fagforeningens kasserer lære mer om hvordan han eller hun holder orden på økonomien, de ungdomsansvarlige kan lære å få i gang et aktivt ungdomsarbeid. Her kan man øve på forhandlingsteknikk og turnusplanlegging, for å nevne noe.

Dette er Fagforbundets temakurs:

- Fagforeningsstyrer
- Fagforeningsledere – lederkurs
- Forhandlinger
- Fane 2
- Kassererkurs
- Konflikt håndtering
- Styrekurs – Interkommunale selskaper
- Tillitsmannen – studiering, basert på Einar Gerhardsens bok
- Turnus
- Ungdom
- Varsling
- Verving

Yrkesfaglig opplæring

Fagforbundet har et hav av tilbud om yrkesfaglig opplæring som seksjonene i fylkene arrangerer. Kursene er åpne for alle medlemmer og tillitsvalgte og dekker et bredt spekter.

I løpet av 2009 kommer om lag 150

18 millioner kroner i stipend

Hvert år får mellom fire og fem tusen medlemmer i Fagforbundet stipend til opplæring. Den omfattende ordninga gjør etter- og videreutdanning mulig for mange som ellers ikke ville hatt råd.

Fagforbundets utdanningsstipend har som formål å støtte opplærings tiltak og kompetanseutvikling for yrkesaktive medlemmer. Alle medlemmer, unntatt lærlinger, elev- og studentmedlemmer, kan søke støtte etter denne ordninga. Det gis ikke støtte til utgifter som medlemmet får dekket av andre, for eksempel arbeidsgiver eller NAV. Tidligere yrkesaktive medlemmer som går inn i en studietilstand og derved får redusert sin kontingent, kan også søke.

Det kan søkes om støtte til:

- Utdanninger ved universiteter og høyskoler
- Utdanninger i videregående skole og grunnskole (ny sjanse)
- Etter- og videreutdanninger på ulike utdanningsnivåer
- Praksiskandidatopplæring
- Yrkesfaglige kurs
- Lese- og skrivekurs med data

Alle typer grunn-, etter- og videreutdanninger på hel- eller deltid som er formelt kompetansgjevende (gir studiepoeng) eller har en varighet på 80 timer eller mer. De som tar en utdanning med studiepoeng eller en utdanning av 80 timers varighet eller mer faller inn under denne kategorien. Stipendet utgjør maksimalt halvparten av dokumenterte utgifter. Det utbetales inntil kroner 12 000 per år.

Kortere kurs

Man kan også få støtte til kortvarige yrkesfaglige kurs med en varighet på mindre enn 80 timer. Også her er grensa halvparten av kostnadene og maksimalt 3 000 kroner per år.

Man kan også søke støtte til lese- og skrivekurs som dekkes med inntil kroner 10 000 inkludert tekniske hjelpemidler.

ulike fagdager og seminarer med yrkesfaglig innhold til å bli avviklet. De aller fleste av disse kursene er korte, gjerne en eller to dager, og retter seg mot spesielle yrkesgrupper. Samlingene er primært ment for medlemmer i eget fylke, men det hender ofte at medlemmer fra et nabo fylke får delta når det er plass.

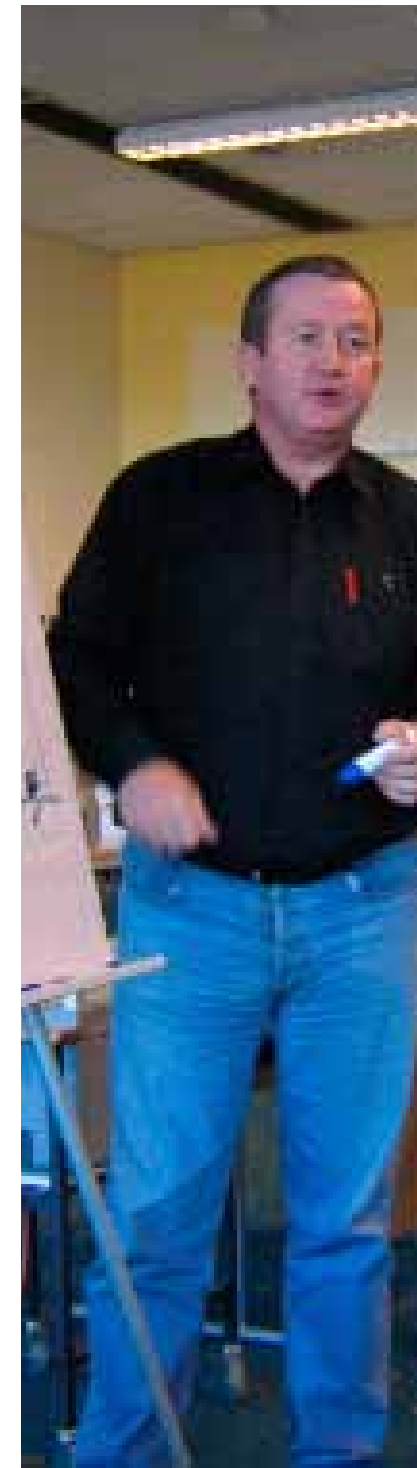
Slike fagdager, kurs og samlinger handler om konkrete faglige utfordringer som sårbehandling eller håndtering av folk i krise, til mer praktisk retta kurs om vedlikehold av utstyr og maskiner, skriveteknikk, presentasjonsteknikk og bruk av datamaskiner.

Kurstilbudene finner du på fylkenes hjemmesider. Enkelte kurs kunngjøres også på baksida av Oss tillitsvalgte (se s 8).

Seminarvirksomhet

Fagforbundet arrangerer også en rekke store konferanser om ulike tema. Det holdes en egen sentral sykehuskonferanse, en fattigdomskonferanse, og konferansen «Kreativ omsorg» som stimulerer til fornyelse og nyttenkning i omsorgssektoren.

Forbundet er medarrangør av Kommunalkonferansen.

ILLFOTO: ORGANISASJONSHEFEN

Rettferdig handel – ditt valg

– Klarer vi å påvirke folks handlevaner slik at de velger varer som bidrar til et bedre liv for medmennesker andre steder på kloden, har vi oppnådd noe.

Det sier Ståle Pedersen, som er ansvarlig for Fairtrade-kommune Sauda. Sauda fikk status som landets første Fairtradekommune i august 2006. Samtidig fikk kommunen hedersprisen «Internasjonal kommune» fra Fredskorpset og KS.

– Sauda-folket har alltid hatt et stort internasjonalt engasjement, forteller Pedersen. Et godt eksempel på det er at kommunens eneste vennskapskommune er San Juan del Sur i Nicaragua. Helt siden 1988 har skoler, barnehager, kvinnegrupper, kirken og fagbevegelsen bidratt til kunnskaps- og kulturutveksling mellom de to kommunene.

Grunnfesta solidaritet

Arbeiderbevegelsen har sterke tradisjoner i Sauda, og for mange er internasjonal solidaritet en naturlig del av samfunnsengasjementet. Fairtrade-kommune Sauda er synlig på arbeidsplassene, ved ulike arrangement og på egne stands for å motivere og opplyse om fairtradeproduktene folk kan velge.

– Å velge fairtrademerkede varer er en enkel måte å drive solidaritet på, sier Pedersen. Det kan alle, gammel som ung, gjøre ved å ta et bevisst valg når man er i butikken og handler. Så enkelt kan man bidra til et bedre liv for dem som produserer varene i landene i Sør.

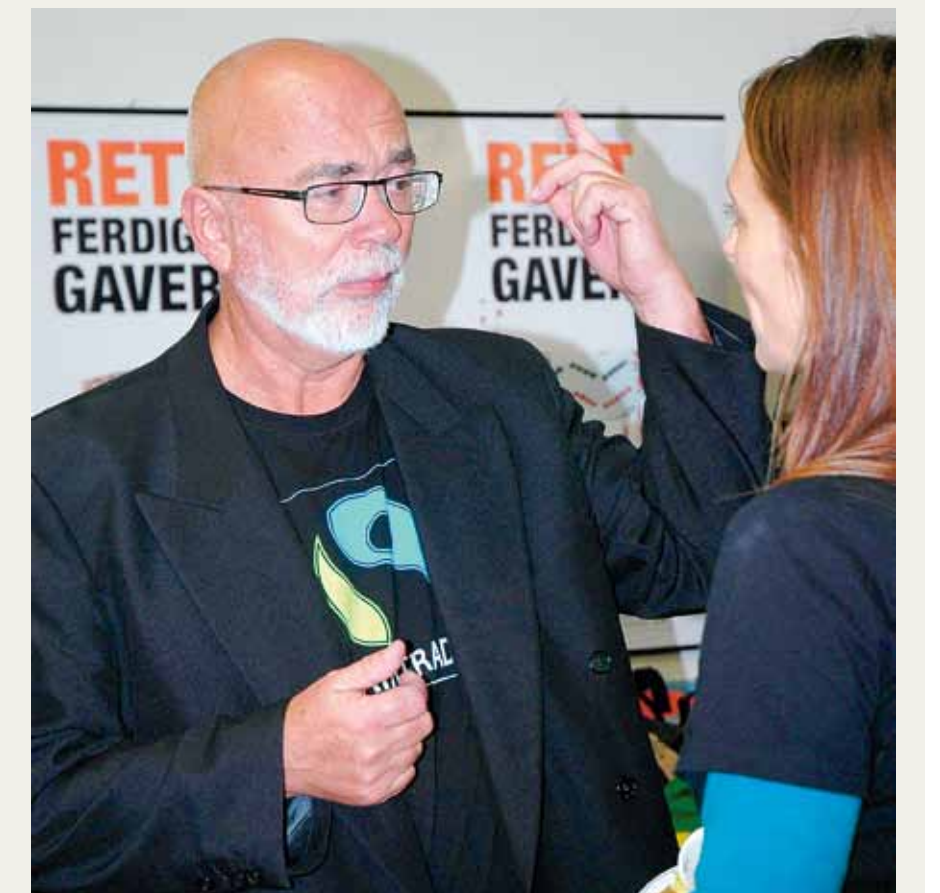
Men ambisjonene for Fairtrade-kommune Sauda er større enn å nå enkelte forbruker i Sauda.

– Vi ønsker også å påvirke på nasjonalt nivå. Visjonen for den nasjonale konferansen om Fairtrade og etisk handel i Sauda er at alle norske kommuner skal bli Fairtrade-kommuner og å få alle offentlige virksomheter til å stille etiske krav til anskaffelsene sine.

– Selv om mange kommuner sliter med budsjettproblemer kan man ikke spare og tjene penger ved å utnytte andres fattigdom, sier Pedersen. Han brenner virkelig for kommunene og etiske krav i offentlige anskaffelser.

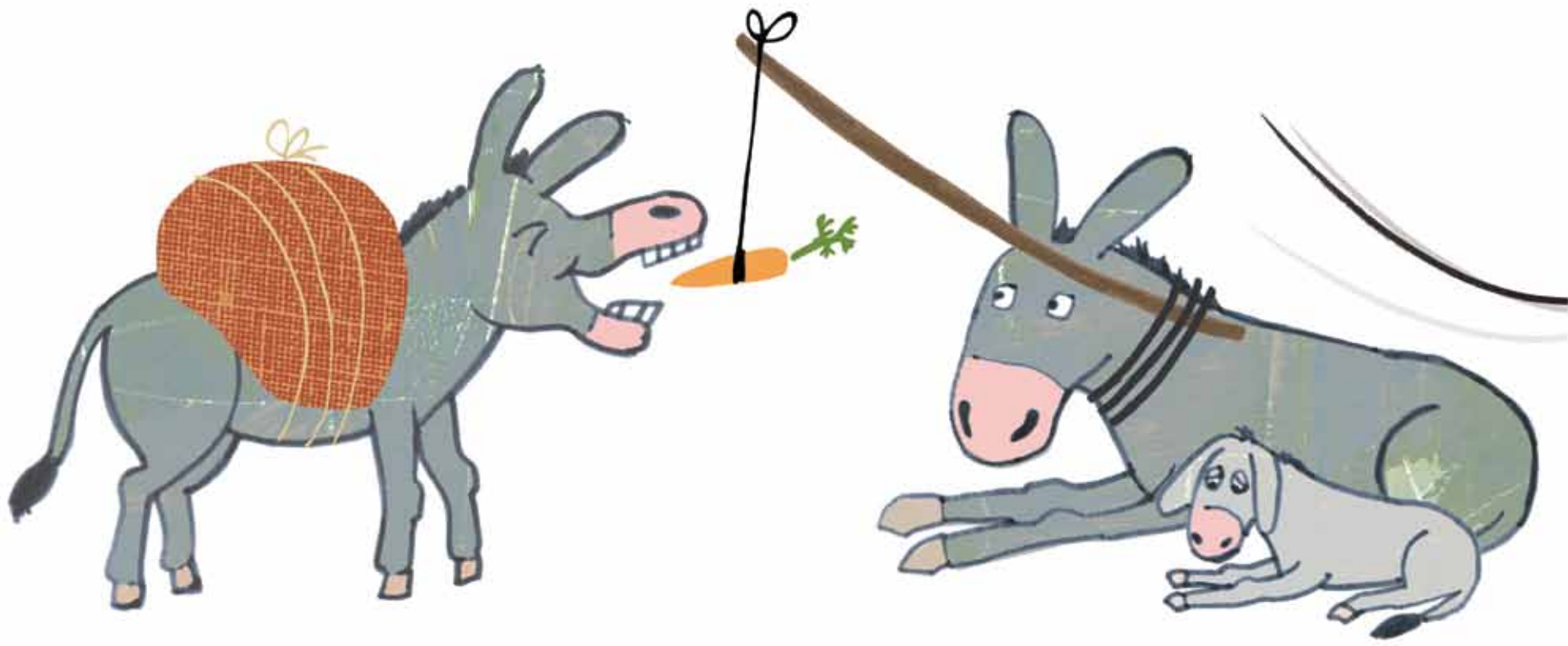
En veileder som er utarbeidet av Initiativ for etisk handel (IEH) på oppdrag fra Barne- og likestillingsdepartementet ble lansert i januar 2009. Konferansedeltakerne i Sauda gikk lenger og har sendt et brev til regjeringa og KS. Der ber blant annet Fairtrade Max Havelaar Norge, Initiativ for etisk handel, Framtiden i våre hender, Norsk Folkehjelp, KLP, Fagforbundet i Rogaland, Rogaland SV, Kirkens Nødhjelp, Sauda Fabrikkarbeiderforening og Fairtrade-kommune Sauda, regjeringa om å sørge for at krav til etisk og rettferdig handel blir en del av regelverket om offentlige innkjøp.

RANDI TEVIK | randi.tevik@fagforbundet.no

Engasjert leder: Ståle Pedersen snakker gjerne om solidaritet og Fairtrade-kommune Sauda. FOTO: TITTI BRUN, FAGBLADET

PERSPEKTIV

ILLUSTRASJON: TRUDE TJENSVOLD

FOTO: MONICA SCHANCHÉ

HELENE BANK
Rådgiver i For Velferdsstaten

KOMMENTAREN

Pisk mot fattigdom – eller et verdig liv?

ER VI FATTIGE, mor? spurte datteren min for flere år siden. Jeg tror hun trengte en bekreftelse på at det ikke var slik. Ungdom forteller at en av de alvorligste byrdene de kan ha, er fattige foreldre. Barn som opplever et liv i økonomisk fattigdom preges av uro og tristhet over familiens økonomi, sterk lojalitet til foreldrene og en opplevelse av å være utenfor et fellesskap andre barn har. I FN's Barnekonvensjon heter det at «Barn har rett til en levestandard som er tilstrekkelig på alle områder. Staten har plikt til å støtte de foresatte». Norge har ratifisert barnekonvensjonen.

ETTER ET HUNDREÅR med rekordhøy produktivitetsutvikling og økonomisk vekst, lever fortsatt mer enn to milliarder mennesker for mindre enn to dollar dagen. Fattigdommen og de sosiale og økonomiske forskjellene har økt også i «verdens rikeste land» etter 1980. Fattigdom er arvelig. Hvert fjerde barn av sosialklienter ender selv som en. Vi kaller det relativ fattigdom når inntekta er uakseptabel i forhold til det som er vanlig levestandard i samfunnet ellers.

– DET SKAL LØNNE JEG Å JOBBE! Jeg trodde en gang at det betød at folk må få en lønn som sikrer et verdig liv. Og at også de med nedsatt arbeidsevne, eller de utenfor arbeidsmarkedet, skal kunne delta etter evne uten å miste verdighet. Jeg tok feil. Det var bare halvparten av budskapet, her er resten: – Hold sosialytelsene lave, det skal lønne seg å jobbe! Tenkninga bak arbeidslinja bestrider den enkeltes vilje til å

jobbe, underbygger myten om lav arbeidsmoral og forsterker mistenkeligjøringa av dem som ikke får delta.

STATENS INSTITUTT for forbruksforskning (SIFO) beregner hvert år minimumsnivået for ulike typer husholdninger. I 2008 utgjorde dette 17402 kroner per måned for to voksne og to barn. Boutgifter er holdt utenfor på grunn av store geografiske variasjoner. Regjeringas veiledende sosialhjelpssats for 2009 er 13 671 kroner per måned for samme familie. Omtrent halvparten av kommunene bruker lavere satser.

IDÉEN OM at folk velger mellom arbeid og velferdsgoder på grunnlag av snevre økonomiske kalkyler bygger ikke på fakta. Undersøkelser både fra Storbritannia og Danmark viser at sjansen for å komme i arbeid øker når stønadene øker. Da får folk overskudd til mer enn bare å overleve fra dag til dag. Å bekjempe fattigdom er et spørsmål om politisk vilje, fikk vi høre for fire år siden. Likevel øker fattigdomsraten – mest blant barnefamilier og enslige forsørgere.

– REGJERINGA HAR KUN gjort den enkle fattigdomsjobben, hevder NOVA-forsker Axel West Pedersen på NRK i august 2009. Neste skritt må utfordre menneskesynet i arbeidslinja. Minstenivået for sosialstønadene – og trygdeytelsene – må opp på SIFO-nivået. Sosialstønadene må gjøres rettighetsbasert for å redusere de verste utslagene av fattigdom i Norge. Den skjønnsbaserte sosialhjelpen og må videreføres.

■ Flyttet buss – usaklig oppsagt

En bussjåfør har fått rettens medhold i at han ble usaklig oppsagt etter å ha flyttet en buss uten gyldig førerkort. Oslo tingrett mente at oppsigelsen var usaklig.

Bussjåføren kolliderte slik at det oppstod personskade mens han fremdeles var ansatt på prøve. Politiet beslagna rutinemessig førerkortet. Etter litt fram og tilbake tilbød arbeidsgiver, Unibuss, ham midlertidig jobb som bussvasker. Det ble også laget en ny midlertidig arbeidsavtale. Dette ble gjort for å avbryte prøvetida som bussjåfør, slik at han kunne prøve seg igjen når han fikk førerkortet tilbake. Han fikk også et skriftlig løfte om å få jobben som bussjåfør tilbake når han fikk igjen «lappen».

Mens han arbeidet som bussvasker, hentet vårt medlem en buss på selskapets parkeringsplass og kjørte

den inn i vaskehallen for å komme i gang med arbeidet. En arbeidsformann så kjøringen og påtalte den strengt, siden mannen på det tidspunktet ikke hadde gyldig førerkort. Formannen skal ha sagt noe slikt som at hvis det skjedde igjen, ville vårt medlem «være ferdig i Unibuss».

Senere skjedde en episode til. Da en sterkt tilgriset buss kom til vaskehallen, hadde bussvaskerne moro med bussen og la blant annet en pølsebit på sjåførsetet og tok bilder, før vårt medlem rengjorde bussen. Dette fikk det til å renne over for busselskapet. Vårt medlem og tillitsvalgte ble kalt inn til ledelsen. På møtet ble det sagt at arbeidsgiver ikke følte seg bundet av løftet om at mannen skulle få jobben som bussjåfør tilbake.

To dager etter meddelte Unibuss at vårt medlem var oppsagt, dagen før den midlertidige ansettelsen som

bussvasker løp ut. Han fikk altså sparken med én dags varsel.

Fagforbundets tillitsvalgte ved Oslo Sporveiers arbeiderforening, Marit Sauge, sier til Oss tillitsvalgte at saken er viktig fordi det er fare for at folk har blitt sagt opp på tynt grunnlag flere ganger.

– Vi er en stor arbeidsplass med ganske stor gjennomtrekk. Vi kan bare fange opp saker for våre medlemmer, uorganiserte står svakt. I denne saken har vi satt oss i respekt hos arbeidsgiver. Vi har vist at vi ikke lar oss pelle på nesa, sier Sauge.

I dommen skriver retten at oppsigelsens gyldighet skal vurderes etter arbeidsmiljølovens § 15-7: En arbeidstaker kan ikke sies opp uten at det er saklig begrunnet. Retten fant det bevist at vårt medlem hadde fått en muntlig advarsel for kjøringen uten førerkort inne på busselskapets om-

råde og hadde forholdt seg til advarselen. Derfor mener retten at det ikke er grunnlag for å gå fra avtalen om at mannen skulle få jobben som bussjåfør tilbake.

Retten mener også at den såkalte tilgrisingen av en buss med en pølsebit hadde liten betydning for selskapet og har vanskelig for å forstå den sterke reaksjonen.

Busselskapet ble dømt til å ta vårt medlem tilbake til selskapet, slik at han kan begynne sin prøvetid som bussjåfør. Han har også blitt tilstått erstatning for tapt arbeidstid og oppreisning for usaklig oppsigelse.

Saken er anket og en endelig avgjørelse vil ikke foreligge før oppsigelsen er behandlet av lagmannsretten.

GEIRMUND JØR | geirmund.jor@fagforbundet.no

KORT SAGT

800 liters Fagforbundsuke

FOTO: FAGFORBUNDET AVD 019 STAVANGER

Fagforbundsuka nærmer seg og alle greiner i organisasjonen skal ut og gjøre seg synlige. I år er den lagt til én uke, fra 2. til 8. november. Den kommer midt i en hektisk høst, med landskonferanser, landsmøte og stortingsvalg.

Når Fagforbundsuka skal markeres, hvorfor ikke fylle en 800 liters tank med sjøvann, putte fisk og krabber oppi og trille herligheten inn på et sykehjem? Det gjorde Fagforbundets avdeling 19 i Stavanger under markeringa i fjor. Idéen oppsto først hos tillitsvalgt og seksjonsleder for SKKO i Stavanger, Bjørn Johannesen.

– Jeg jobber til daglig på ei naturskole, hvor vi blant annet har akvarier. Så tenkte jeg at mange av de gamle på syke-

hjem ikke lenger kommer seg ut, ihvertfall ikke for å fiske. Da kunne vel heller havet bringes til dem, sier Johannesen. De fylte en tank med sei, torsk, lyr, berggyllt og krabber. Den satte de i foajéen på et av de store sykehjemmene og frista med fiskelykke til alle som ville prøve seg.

– Sykehjemmet har et produksjonskjøkken som ganske umiddelbart kunne tilberede fangsten, forteller Johannesen. Begivenheten fikk også avisoppslag.

Inspirert av omgivelsene

Til årets Fagforbundsuke planlegger foreninga en shanty-konsert (skipssang).

– Min far synger i det lokale shantykoret, og vi prøver å få til en konsert i Folkets Hus hvor vi inviterer medlemmer og beboere på sykehjem samt medlemmer i barnehage og barna der, sier Johannesen.

Under Gladmatfestivalen i vår tok Johannesen skolebåten fra arbeidsplassen sin i bruk. Han heiste Fagforbundsflagget til topps i masta, tok med ansatte

Fiskelykke: Innendørs fisketank på sykehjemmet vakte stor oppsikt.

og eldre ved et eldresenter og dro til sjøs, med NRK Rogaland på slep. I september blir det Hopp-i-havet-kurs.

– 15 ansatte fra barnehage og SFO inviteres til å ta på dykkerdrakt og hoppe i det ukjente, sier Johannesen, som selv har dykkersertifikat.

De første Fagforbundsukene i historien ble markert i fjor høst. Det ble en braksuksess for forbundet. Landet rundt var det intens aktivitet, med arbeidsplassbesøk både natt og dag, stands og stunts av forskjellige slag. Hyggelige overraskelser og oppmerksomhet ble til delt medlemmer og kommende medlemmer. Flere steder ble det satt verve-rekorder.

ELLISIV SOLSKINNBSBAKK SELNES | ellisiv.solskinnbsakk.selnes@fagforbundet.no

Rettigheter ved søn- og helgedagsarbeid

Det er mye usikkerhet knyttet til hvilke regler som gjelder for arbeid på søn- og helgedager. Derfor er det utarbeidet et hefte som går gjennom alle bestemmelsene. Hefet finnes på Tillitsvalgtnett.

Arbeid på søn- og helgedager er som hovedregel ikke tillatt. Dette er regulert i arbeidsmiljølovens (aml) kapittel 10, særlig § 10-10. Dersom arbeidsplassen ikke kan stenge på søn- og helledager, må bestemmelsen i aml § 10-10 ses i sammenheng med bestemmelsen i § 10-8 (4) om at ukentlig arbeidsfri om mulig skal legges til søndager, og at arbeidstaker som har jobbet på en søn- eller helgedag skal ha fri følgende søn- eller helgedag. Dette er lovens hovedregel.

Arbeidsmiljøloven gir adgang til å gjennomsnittsberegne søn- og helgedagene i forbindelse med helg og høytid, slik at arbeidstaker kan oppnå samlet fritid. Det forutsetter skriftlig avtale mellom arbeidsgiver og tillitsvalgt. Det er viktig at arbeidstaker og tillitsvalgte er kjent med aml § 10-8 (4), fordi bestemmelsen har be-

tydning for omfanget av fritid i forbindelse med helg og høytid.

Det skal også være arbeidsfri fra kl. 18 dagen før en søn- eller helligdag og fra kl. 22 dagen før neste virkedag. Jul-, påske- og pinseaften skal det være arbeidsfri fra kl. 15.00 til kl. 22.00 dagen før neste virkedag. Arbeid innenfor disse tidsrommene regnes som søn- og helgedagsarbeid.

Gjennomsnittsberegning av søn- og helgedager forutsetter skriftlig avtale med arbeidsgiver. Ordlyden i arbeidsmiljøloven § 10-8 (4), tredje setning, er noe misvisende på dette punktet, fordi det står at avtalen skal inngås med den enkelte ansatte. I tidligere lov stod det uttrykkelig at det var de tillitsvalgte som skulle inngå slike avtaler. Ifølge brev fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet har det ikke vært meningen å endre dette: «Departementet kan ikke se at ovennevnte endring innebærer noen begrensning i adgangen som tillitsvalgte hadde til å inngå slike avtaler.» (14.01.2008). Derfor mener arbeidstakerorganisasjonene at det er tillitsvalgte som kan inngå slik

avtale på vegne av de ansatte der det er inngått tariffavtale.

Påsketurnus etter aml-hovedregel

Hvis arbeidstaker jobber søndag i uke 1, er følgende «røde» dag skjærtorsdag i uke 2, og arbeidstaker har krav på fri. Hvis arbeidstaker har fri i grunnturnus på fredag i uke 2 som er langfredag, beholdes fridagen. For arbeidstaker som har fri i grunnturnus på søndag i uke 2 som er 1. påskedag, beholdes fridagen. De som jobber i grunnturnus på mandag i uke 3 som er 2. påskedag, jobber også denne dagen i påsketurnusen. De som har fri i grunnturnus på søndag i uke 3, skal ha fri fordi denne fridagen er følgende helgedag etter jobb på 2. påskedag. Det er ikke gjort endringer i grunnturnus ut over å sette inn en ekstra fridag på skjærtorsdag. Turnusen krever derfor ingen ny avtale med tillitsvalgte. Når dette er gjort kan tillitsvalgt inngå en avtale om å samle fridager for å få sammenhengende fritid.

HALLFRIID KRISTOFFERSEN

Fagforbundet siden sist

■ Sakspapirene til landskonferansene er nå på vei ut til delegatene. Det skal avvikles landskonferanser for alle de fire seksjonene i forbundet i begynnelsen av oktober. Landskonferansene skal velge sin seksjonsrepresentant i arbeidsutvalget. De skal også behandle beretninger og stake ut den yrkesfaglige kursen for de neste fire åra.

■ Forbundsstyret har vedtatt at det skal opprettes et utvalg for arbeidsmiljøaktiviteten. Utvalget er et rådgivende utvalg for forbundsstyret. Stein Gulbrandsen er oppnevnt som leder av Utvalg for arbeidsmiljøaktiviteten. Utvalget skal fremme forslag til politiske tiltak, strategier og aktiviteter til behandling i forbundsstyret. Det er også opprettet en administrativ ressursgruppe for utvalg for arbeidsmiljøaktiviteten med representasjon fra Organisasjonsenheten, seksjonene, Forhandlingsenheten/ kompetansesentrene/Juridisk avdeling og Samfunnspolitisk enhet.

■ En administrativ gruppe arbeider med å få best mulig kvalitet på registreringer i Fane2. I den forbindelse er det vedtatt at forbundet skal besøke samtlige fylkeskretser med fagforeningsledere og Fane-2 ansvarlige i et heldagsmøte i løpet av 2009 og 2010. Så mange samlinger som mulig skal gjennomføres i 2009, og resten i første halvår 2010.

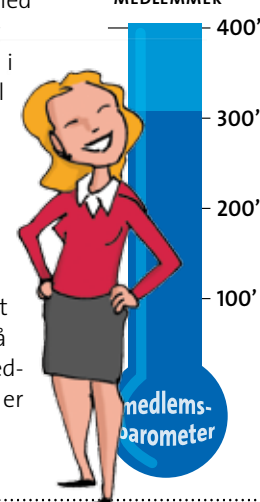
■ Fagforbundet har gitt økonomisk støtte til de rødgrønne partiene også denne valgkampen. Følgende summer bevilges til de rødgrønne partiene:

- Arbeiderpartiet: 3 millioner kroner,
- Sosialistisk Venstreparti: 1 million kroner
- Senterpartiet: 500 000 kroner.

■ Fagforbundet har etablert tariffavtale med Curato Røntgen. Curato kjøpte opp Sentrum Røntgen, der det var strid om etablering av tariffavtale i fjor. Forhandlingene er avsluttet med godt resultat.

■ Fagforbundets 2. ordinære landsmøte skal avholdes i Oslo 23.–27. november i år. Det har vært stor aktivitet i fagforeningene i forkant av møtet, og i alt har det kommet inn om lag ett tusen ulike forslag.

■ Ved inngangen til september hadde Fagforbundet 307 495 medlemmer totalt, en nedgang på 1 028 siste måned og en økning på 2 026 hittil i år. 202 015 medlemmer er yrkesaktive, det utgjør en nedgang på 481 siste måned og en økning på 1 495 hittil i år. Årsaken til nedgangen er stryking av medlemmer med kontingentrestanse. Vi minner om at det er viktig å følge opp medlemmer som er på vei ut.

31. AUG 2009:
307 495
MEDLEMMER

FAGFORBUNDET

UTGIVER: Fagforbundet

OSS PÅ NETT: oss.fagforbundet.no

ANSVARLIG REDAKTØR: tone.zander@fagforbundet.no

FAGREDAKTØR: geirmund.jor@fagforbundet.no

I REDAKSJONEN: randi.tevik@fagforbundet.no

maria.wattne@fagforbundet.no

kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no

LAYOUT: kjell.olufsen@fagforbundet.no

berit.paulsen@fagforbundet.no

REDAKSJONEN AVSLUTTET: 7. september 2009

OPPLAG: 18 500

TRYKK: Aktietrykkeriet

ISSN: 1891-2184

FOTO: ELLISIV S. SELNES

Marie Holdhus

Det sto mellom Fagforbundet og Utdanningsforbundet.

– Det var mye prat på jobben om det å være fagorganisert, og alle var så positive. Til slutt var det Fagforbundets tillitsvalgte som overbeviste meg. Jeg gikk inn på hjemmesida, likte det jeg så og var enig i standpunktene som kom fram der. I tillegg kom gode forsikringsordninger og at det er så enkelt å melde seg inn, forteller Holdhus.

Klokka 12:11 den 26. august tastet hun Fagforbundet medlem og sendte inn til 1980. Klokka 15:59 var hun blitt medlem.

Pausetid

– Jeg studerer pedagogikk ved universitetet, men ble studielei og trenger et avbrekk før jeg fullfører bachelorgraden min, forteller Holdhus.

Med en teoretisk forankring, gikk det

greit å få stilling som barne- og ungdomsarbeider. På sikt ønsker hun å bli pedagogisk leder.

– Det er artig å se teorien satt ut i praksis, og at det virker. Så er det moro å jobbe med barn og se at de lærer noe nytt hver dag, sier hun.

Til tross for sin unge alder (23), har Marie Holdhus rukket å samle mye arbeidserfaring, fra medarbeider i interiørbutikk til assistent på sykehjem. Erfaringene har hun nytte av i den nye jobben.

– Fra butikkarbeidet tar jeg med meg serviceinnstillinga. I den lille butikken hvor jeg jobba, gikk det opp og ned med omsetninga, og da var det ekstra viktig å behandle kundene med ærlighet, respekt og å ta dem på alvor. Det vil jeg også gjøre med foreldrene i barnehagen, sier hun.

oss nytt medlem

oss@fagforbundet.no

Mye nytt: Denne høsten er det mye nytt for Fagforbundets nye medlem i Bjølsengata barnehage i Oslo. Marie Holdhus er to uker inn i tilværelsen som barne- og ungdomsarbeider, barnehagen er nyåpnet og hun er fagorganisert for første gang.

Engasjert

Holdhus har alltid likt å ha oversikt over hvilke rettigheter og plikter hun har i en jobbsituasjon, og det har ført til egenstudier av arbeidsmiljøloven. Kanskje er det også årsaken til at hun allerede har rukket å bli valgt til verneombud på den flunkende nye arbeidsplassen. Det kan bli travelt etter hvert.

– Nå er vi i midlertidige lokaler, men skal etter planen flytte inn i den gamle Margarinfabrikken Norge på senvinteren til neste år. Der er en av Norges største barnehager i ferd med å bli en realitet, med 40 avdelinger og rundt 500 barn. Spennende, smiler Marie Holdhus, som tar sikte på en mer administrativ stilling i framtida.

ELLISIV SOLSKINNSBAKK SELNES |

ellisiv.solskinnsbakk.selnes@fagforbundet.no

OSS nytt om NAVN | oss@fagforbundet.no

Fagforbundet Oslo har fått to nye nestledere. **ROGER DEHLIN**, tidligere leder av Fagforbundet Kommunal konkurranse og faglig sekretær i Fagforbundet Oslo er nå 1. nestleder. 2. nestleder er **JANKA DAMSLORA** (bildet), som kommer fra vervet som leder av Fagforbundet Oslos største fagforening, Sykehjemsetatens fagforening. Styret i Fagforbundet Oslo ser nå slik ut: Leder: **MARI SANDEN**, Fagforbundet Nordstrand. Nestleder/stedfortreder: **ROGER DEHLIN**, Kommunal konkurranses fagforening. Nestleder: **JANKA DAMSLORA**, Fagforbundet Sykehjemsetatens fagforening. Opplæringsleder: **AS-TRID TJELLAUG**, Fagforbundet Ullevål universitetssykehus. Sekretær: **ARNE HALAS**, Fagforbundet Bjerke. Sekretær: **LASSE KRISTIANSEN**, Fagforbundet Gamle Oslo. Sekretær 50 prosent: **ANNA ELISABETH URAN**, Fagforbundet Ullevål universitetssykehus

JANKA DAMSLORA (bildet), som kommer fra vervet som leder av Fagforbundet Oslos største fagforening, Sykehjemsetatens fagforening.

Styret i Fagforbundet Oslo ser nå slik ut: Leder: **MARI SANDEN**, Fagforbundet Nordstrand. Nestleder/stedfortreder: **ROGER DEHLIN**, Kommunal konkurranses fagforening. Nestleder: **JANKA DAMSLORA**, Fagforbundet Sykehjemsetatens fagforening. Opplæringsleder: **AS-TRID TJELLAUG**, Fagforbundet Ullevål universitetssykehus. Sekretær: **ARNE HALAS**, Fagforbundet Bjerke. Sekretær: **LASSE KRISTIANSEN**, Fagforbundet Gamle Oslo. Sekretær 50 prosent: **ANNA ELISABETH URAN**, Fagforbundet Ullevål universitetssykehus

ELLINOR LØKEN er valgt til ny leder i Fagforbundet Haram avd. 237, Møre og Romsdal.

HEGE HANSEN er valgt som ny leder av ungdomsutvalget i Troms. Hege er 28 år og kommer fra Harstad. Hun jobber til daglig som omsorgsarbeider i hjemmesykepleien i Harstad der hun er plasstillitsvalgt. I tillegg er hun ungdomstillitsvalgt i Fagforbundet Harstad. Som leder av ungdomsutvalget i Troms er hun frikjøpt i 30 prosent stilling ut mars 2011.

Barne- og omsorgsarbeider **WENCHE BØGLE** er ny ny leder av Seksjon kirke, kultur og oppvekst (SKKO) i Fagforbundet Østfold. Wenche er ansatt i Kosekroken barnehage. Lokalt er hun tilknyttet Fagforbundet Rygge. I lokalforeninga er hun SKKO-leder, kasserer og Fane2-ansvarlig.

ANNE KARINE UTSI er ansatt som ny rådgiver ved kompetansesenteret i Tromsø og **ARNE LØSETH** som rådgiver på kompetansesenteret for Østlandet. I Trondheim fratrer rådgiver **LIV NORÅS** med pensjon den 1. september.

HEGE S. SØBERG ble før sommeren ansatt som ny LO-sekretær i Hedmark. Hun kommer fra vervet som hovedtillitsvalgt for Fagforbundet i Hedmark fylkeskommune og fellestillitsvalgt for LO i Hedmark fylkeskommune.

oss kurs & konferanser

Kvinner på tvers

Landsomfattende konferanse i Ingeniørenes hus i Oslo lørdag 19. og søndag 20. september 2009. Blant overskriftene er rett til arbeid, sosial dumping, likelønn, uførepensjon og kjønnsproblematikken i skolen. Helene Bank fra For Velferdsstaten skal snakke om finanskrisa: «Krisa og kvinnene – hvorfor? Hvordan? Hva kan vi gjøre?». Påmelding snarest til kvinner.pa.tvers@gmail.com. Les mer på www.kvinnerpatvers.no/

Samspill i helse

Fagforbundet Seksjon helse og sosial arrangerer for tredje året på rad samspillkonferanse for hjelpepleiere, omsorgsarbeidere, helsefagarbeidere og sykepleiere: 19. og 20. oktober 2009, Gardermoen. Første konferansedag er felles, dag 2 er sykepleierne for seg og hjelpepleiere, omsorgsarbeidere og helsefagarbeidere for seg. Konferansen har som mål å sette både særeghet og samspill mellom yrkesgruppene i søkelyset. Program og påmelding: Kurs og konferanser under www.fagforbundet.no/shs

Konferanse om styring i offentlig sektor

Fagforbundet og Universitetet i Bergen inviterer til konferanse om styring i offentlig sektor 22.–23. oktober i Bergen. Tema for konferansen er kommunen som organisasjon og styringsmodeller i offentlig sektor. Blant foredragsholderne er Jan Davidsen, Audun Offerdal, Per Lægred, Jacob Aars, Anne Lise Fimreite og Haldor Byrkjeflot. Program og påmelding: Fagforbundet Hordaland.

SST arrangerer miljøkonferanse

27. og 28. oktober i Fagforbundets lokaler i K15 i Oslo. Miljøkonferansen som Seksjon samferdsel og teknisk arrangerer har miljøansvar, offentlig eie og likeverd som overskrift. Andre stikkord er energiøkonomisering i offentlige bygg, miljøsertifisering av kommuner, miljøfyrtårn, verneombudene og det ytre miljø. Program og påmelding: www.fagforbundet.no/sst

Ungdom og seksjonane

Fagforbundet Sogn og Fjordane arrangerer felleskonferanse for ungdom og seksjonane i Førde. Blant innleiarane er SKKO-leiar Mette Henriksen Aas og rådgjevar Kristine Hansen frå SKKO sentralt. Dei skal snakka om SRY/Fagleg råd og Fagopplæring for framtida – og forbundets høyringsssvar på NOU. Tid: 22. og 23. september. Sted: Rica Sunnfjord Hotell, Førde.

oss redaksjonen

oss@fagforbundet.no

Send oss en e-post og si din mening og kom med tips!